

Batalla de Frontera

Zaplana vol trobar punts d'entesa sobre el català amb UV. Destacats dirigents dels dos partits donen suport a l'Asociación Valenciana de Castellanohablantes, que s'oposa a l'avanç de la normalització.

L'Asociación Valenciana de Castellanohablantes, ACVH, va ser creada a Oriola al març d'enguany. Però, tot i que encara gasta la bústia de l'apartat local de correus número 42, el seu domicili principal es troba al número 10 del carrer de Troia de València. Per ser-ne membre cal cotitzar un mínim de dues mil pessetes anuals i, entre d'altres activitats, recollir signatures a Oriola, Torrevella o Utiel, però també, si és possible, a Beniarriés, Polop de la Marina o Xàtiva, sempre contra "la imposició del valencià". També cal, per a ser considerat un soci actiu, atendre els pares i ensenyants que truquen al telèfon 3915525, i assessorar-los sobre la conveniència de demanar les exempcions de l'idioma a l'escola per als xiquets per tal d'aconseguir el tancament del màxim nombre possible de línies en valencià. L'objectiu principal és la derogació de la Llei d'Ús i Ensenyament de la llengua dissenyada per l'equip de l'ex-conseller Ciprià Ciscar.

La majoria del seus membres són ensenyants d'Utiel i del Baix Segura que volen aconseguir 50.000 firmes per a modificar per complet la legislació idiomàtica valenciana. Per desgràcia, l'Asociación no està sola. El PP hi col·labora.

Inscrita a l'endemà d'una reunió celebrada el 12 d'octubre de 1992, "Fiesta de la Hispanidad", la comissió fundadora de l'AVCH es va formar amb entusiastes d'Aiora, Torrevella i Requena, principalment, i d'altres procedents de la Federación de Asociaciones de Pa-

dres de Alumnos Castellanohablantes. Aquesta entitat està presidida per Feliciano Palacios, madrilenya, professora de Llengua i Literatura espanyola a l'institut Campanar de València, alliberada i directiva del sindicat de l'ensenyament CSIF; el vice-president és Javier Blanco Segarra, mentre que Roque Ramírez actua de tresorer, Rosario Agulló Mera de secretària i Ana Sáez Fernández és vocal.

Javier Blanco és mestre del col·legi públic Los Montesinos, i és molt conservador. Va iniciar els cursos de reciclatge de català, però la Conselleria d'Educació va decidir de passar al català la seua assignatura, i el va deixar sense plaça de professor de matemàtiques. Llavors Blanco va jurar odi etern al català. Blanco va ser membre destacat de l'Asociación en la seua secció oriolana, fins que la va deixar a mans del seu germà, Antonio, i d'altres socis. D'altra banda, la conservadora Rosario Agulló,

secretària de l'AVCH, és directora del col·legi públic Virgen de la Puerta, d'Oriola, un dels principals focus de la batalla castellanista. Al claustre d'aquest centre coincideixen diverses professores, algunes casades amb alts càrrecs del PP local, com l'esposa del tinent d'alcalde i regidor d'Urbanisme, Manuel Medina.

Fins ara, cap implicació directa del PP. Però, encara que entre els membres de l'AVCH es troba un regidor socialista de l'Ajuntament d'Oriola, la principal agrupació del Baix Segura i la mateixa associació són un producte típic de les posicions lingüístiques defensades pels principals notables de l'equip meridional del president autonòmic del PP, Eduardo Zaplana. L'AVCH és sostinguda pel Partit Popular des de la distància. I també des de la discreció.

El partit des de l'ombra. Al seu punt d'origen, Oriola, l'AVCH rep el su-

RAFA GIL

Luis Fernando Cartagena. L'alcalde d'Oriola i diputat a Madrid ha hagut de frenar la perillosa dinàmica de l'AVCH d'Oriola.

port de la majoria institucional del PP. A més del mencionat Manuel Medina, l'AVCH és promoguda per un altre regidor conservador, Jesús Roca, responsable d'Educació, i per Aníbal Bueno Esquer, cap de Seguretat Ciutadana. Ex-militant d'Unió Valenciana, Bueno opera com a portaveu informatiu del PP en qüestions relacionades amb la llengua, i, encara que no té el suport públic de l'alcalde, Luis Fernando Cartagena, rep l'ajuda de la seua formació política. La seua dona és mestra al Virgen de la Puerta. L'Ajuntament de la capital del Baix Segura ha de decidir si declara "entitat d'utilitat pública" l'AVCH.

Mentre la xarxa castellana de l'AVCH s'intenta desenvolupar al circuit fronterer del país, l'actual direcció oriolana recau en Maribel Ramón Aix, sòcia antiga i portaveu de l'Asociación, Pedro Gea Cayuelas, director de l'Institut Gabriel Miró, Rosario Agulló i, especialment, Vicente Hernández Fabregat, *el Queco*.

Nebot del poeta Miguel Hernández, ex-militant del PCE i ex-secretari d'imatge del PSOE, partit que el projectava per a la regidoria oriolana de Cultura, Vicente H. Fabregat va ser professor al Principat i sap escriure i parlar correctament en català, però evita usar aquest idioma. Va tornar a Oriola a causa de la política de normalització lingüística impulsada en 1983 per la Generalitat de Catalunya.

Fabregat és un animador de la tertúlia del cafè La Zara, motor de totes les iniciatives locals antivalencianes, on destaca com a profund segregacionista. De fet, en 1986 –i de tant en tant torna al projecte–, va promoure un referèndum que pretenia annexionar aquella comarca a la regió murciana. També formen part d'aquest club pseudo-intel·lectual de La Zara els germans Mariano i Vicente Belda, fills del primer alcalde franquista d'Oriola; José Antonio Vidal Blanes, ex-cap local de FN, i l'ultradretà José Manresa, professor de Literatura Espanyola i fill d'un capità de la División Azul, a més de José María Pesceto. Aquesta tertúlia –i, particularment, les iniciatives de Vicente H. Fabregat i l'AVCH– ha rebut sovint el suport de la màxima autoritat d'Oriola, Luis Fernando Cartagena, diputat a Madrid i membre de l'executiva valenciana del PP, que s'ha declarat en contra de la política idiomàtica de la Generalitat valenciana i que pretén reformar la Llei d'Ús gràcies al seu company de files Joaquim

Carlos Alcalde. Militant del PP, destaca per la seua lluita contra el català.

Calomarde per tal que no siga efectiva a la comarca del Baix Segura.

No obstant això, cal anotar que Cartagena ha hagut d'enfrontar-se amb ells en alguna ocasió. Com quan, al juliol passat, volien convocar una manifestació contra la presència a Oriola de l'alcaldesa popular de València, Rita Barberà, per protestar contra les "discriminacions" que el centre imposa al sud.

Una trama municipal. Isabel Catalá García i Antonio Blanco Segarra són els representants més destacats del Colectivo de Castellanohablantes a Torrevella. Germà de Javier Blanco, vicepresident comunitari de l'Asociación, Antonio és professor al col·legi El Acequión, d'Oriola, però es dedica a animar l'AVCH al bell poble saliner. Dretà, afiliat, segons ell, a CCOO, Antonio Blanco és ara un dels enemics més durs del català al sud del País Valencià. Fa poc, Blanco va felicitar efusivament Pedro Hernández Mateo, alcalde de Torrevella, per negar-se a celebrar el 9 d'Octubre i per la seua destacada adhesió als plantejaments del Colectivo.

Vocal de la nova executiva regional del PP i diputat autonòmic, Hernández Mateo estimula, efectivament, l'AVCH del seu municipi i s'ha negat repetidament a commemorar el dia oficial del País Valencià. Ex-mosso de farmàcia i ex-empresari de materials de construcció, EUPV de Torrevella ha retratat Mateo com "un personatge fosc, clar exponent de la dreta escleròtica i immobiliària, famós per les seues declaracions

contra l'autonomia i contra les lleis elaborades per les Corts Valencianes, de les quals és membre i a les quals ha traït".

Continuant al Baix Segura, el principal dirigent del moviment antivalencià a Benejússer és, curiosament, el representant de Vicent González Lizondo a la circumscripció electoral alacantina, José Albadalejo. President provincial d'Unió Valenciana i president de l'Asociación Nacional de Profesores de Enseñanza, ANPE, Albadalejo, que ha estat número u a les autonòmiques i també a l'Ajuntament d'Alacant pel seu partit, manté al seu poble, Benejússer, un grup d'UV que, mitjançant familiars, s'ha atrinxerat a l'escola pública Antonio Sequeros, des d'on ensenyen a menysprear el català i han aconseguit formar un dels escamots més actius en les exempcions i més bel·ligerants contra la normalització.

Ex-simpatitzant de FN –solia passejar-se per les concentracions organitzades per aquest partit–, va ser un organitzador destacat de la manifestació contra el valencià convocada el 1985 a Alacant per la Coordinadora Valenciano Voluntario. El seu germà, Vicente, que també va destacar en aquella manifestació, va ser el número u de la candidatura d'UV a l'Ajuntament i està afiliat a ANPE, sindicat que, al costat del CSIF, forma part d'una trama corporativista obsesionada per desmuntar el màxim nombre possible de línies en valencià.

Els problemes són menors a Rojals, on José F. González García, empleat de banca lligat al PP local, encapçala l'acti-

visme contra l'idioma. Per la seua part, l'alcalde, Antonio Martínez, del PP, procura, com molts altres dels seus correligionaris, no implicar-se directament en l'aventura castellanista.

També el PP de Guardamar ha protestat per l'ús exclusiu del català en els escrits municipals, i el PP de Requena exigirà mesures per a frenar l'"abús del valencià". Manuel Gómez, regidor i president del PP local, va comentar que "es comença cedint en la retolació i s'acaben perdent les arrels", mentre que la seua companya, Mercedes Peris, va dir, en un ple on es discutia sobre la llengua: "Això no sembla un ajuntament castellà".

A Almoradí, al Baix Segura, l'AVCH compta amb María Teresa Ruiz Rodríguez, dona d'un regidor del PP, com a sòcia destacada. Al col·legi de María Teresa Ruiz, el Manuel de Torres, la direcció té per norma aconsellar als pares que sol·liciten l'exempció. L'esposa de l'actual alcalde popular, José Antonio Andújar, mestra, també forma part del col·lectiu. I també, sorneguerament, María Teresa Pertusa, regidora del PP consistorial i conductora d'alguns programes a Tele-Almoradí. Però, encara que no tant al poble, el paper de l'ex-alcalde Antonio Alonso Gutiérrez ha estat columna vertebral d'aquest moviment. Regidor franquista *per designació* i encara president local del PP-Almoradí, Alonso, antic vice-president regional d'AP i diputat popular de les Corts Valencianes, va participar en primera línia en la manifestació contra el valencià de 1985, i posteriorment va animar al seu poble l'oposició a les línies en català. Zaplana l'acaba de qualificar d'"alcalde molt carismàtic del PP", i Alonso li va respondre: "sempre col·laboraré amb Zaplana, perquè m'ha dit que em necessita al partit".

Berenguer Valero, Trillo i l'Abc'

El diari *Abc* actua com a òrgan d'expressió del PP *zaplanista* i es mostra en situació d'alerta permanent contra l'idioma. El seu director, Enrique de Diego, bon company i col·laborador de l'escriptor Federico Jiménez Losantos i assessor de Zaplana en els Cursos Internacionals de Benidorm i en altres activitats culturals, manté una gran amistat amb el vice-president del Congrés i cap de llista del PP alacantí Federico Trillo, cartàgener com Zaplana i un habitual de la casa i de la cuina il·licitana de De Diego, qui li deu vot d'obediència. No en va

RAFA GIL

Federico Trillo. També s'oposa al català.

el congressista popular se situa per damunt seu en l'organigrama de l'Opus.

Un altre dels principals enemics de la normalització lingüística al sud és l'inspector d'Educació Manuel Rico Verger, simpatitzant del PP. Verger és assessor de Manuel Berenguer Valero, cap visible de les mobilitzacions epistolars, administratives i físiques contra l'idioma i president de l'agència Coordinadora Valenciano Voluntario. Dins de la jurisdicció professional de Verger figura el col·legi León Felipe, d'Elx, on es va intentar impedir la docència en català mitjançant una vaga singular dels escolars. El president de l'APA d'aquest centre, Argimiro Martínez, va ser aconsellat per Rico Verger i també per l'esmentat Berenguer Valero. A punt de jubilar-se, Verger manté una profunda afinitat ideològica amb Juan Espinar Alberca, director del col·legi públic Santíssima Faç d'Alacant i portaveu d'Educació en l'executiva local del PP. Si el PP guanyara les pròximes autonòmiques, Espinar seria, probablement, delegat territorial d'Ensenyament. Moltes cartes de premsa signades per Espinar sobre la llengua sostenen el discurs polític de Rico Verger, vertader esperit de les missives.

Verger, que abans actuava a Elda, va ser també un dels principals instigadors del moviment antivalencià Madres de la Plaza Castelar, grup convocant de la

manifestació contra el català de 1985. Aquestes "Madres" han estat liderades per l'actual assessor de confiança de Zaplana, Rafael Maluenda, vice-secretari general i portaveu adjunt del grup parlamentari popular a les Corts, on ocupa la vice-presidència. Maluenda no va aconseguir mai que els grups contra la llengua quallaren al seu poble, Monòver.

Per la seua banda, Berenguer Valero, en les seues iniciatives antivalencianes, sempre ha treballat amb el bufet que comparteixen Carlos Alcalde Agesta, actual secretari d'organització del PP valencià i futur home fort de la nova executiva provincial alacantina, i Andrés Muñoz Gimeno, regidor popular de l'Ajuntament d'Alacant, tots dos membres de l'Opus i assessors jurídics de la patronal de l'ensenyament religiós. En qualitat de president de la Federació Valenciana d'APAS, Valero va ser membre del Consell Escolar de l'estat i del Consell Escolar Valencià fins que la federació el va destituir, de manera fulminant, el més passat. Tot i això Valero continua presentant-se com a president d'aquesta entitat.

Segons fonts de FETE-UGT, Valero és investigat per la Federació per un possible frau comptable proper als 16 milions de pessetes. A més, el jutjat de primera instància número 5 d'Alacant l'acaba de condemnar al pagament de dos milions de pessetes a cadascun dels dos inspectors d'ensenyament a qui Valero va calumniar en un article publicat a l'*Abc* i reproduït per Baltasar Bueno a *Las Provincias*. Amb la seua ira literària habitual, Valero insultava Josep López Duró i Marià Iglesias, aquest últim creador de nombroses línies de valencià a les comarques meridionals. Valero va ser empleat de so de Ràdio Popular i gerent del col·legi Almedia de Callosa d'en Sarrià, però va ser despatxat de totes dues feines.

Després del congrés del PP valencià recentment realitzat, el nou president, Eduardo Zaplana, va agrair la presència d'alguns "invitats d'honor". Entre d'altres, Zaplana va saludar el defenestrat president de la Federació d'APAS, Manuel Berenguer, i diversos dirigents d'USO i CSIF, com Consuelo Solá, portaveu d'ensenyament CSIF, qui ha sol·licitat un gir de 180 graus en la política lingüística de l'administració, o el destacat militant d'aquest sindicat Vicente Vigo, director d'una escola a Utiel, on perd hores animant l'AVCH local.

Joan Pomares